



BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK MIEJSKI

BIL

Biuletyn Informacyjny "Lędziny"

DODATEK EKOLOGICZNY

Nakład: 2000

Wydawca:

Urząd Miasta Lędziny

Nr 9/2005 (29)

EKOLOGIA - OCHRONA ŚRODOWISKA - ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

JAK UZYSKAĆ EFEKT EKOLOGICZNY PRZY LIKWIDACJI NISKIEJ EMISJI W GMINIE LĘDZINY ?

Ochrona środowiska w każdym kraju wymaga dużych nakładów finansowych, stąd dla umożliwienia jej poprawnej realizacji szczególnego znaczenia nabiera opracowanie właściwego systemu finansowania przedsięwzięć proekologicznych. Sprzyjają temu utworzone na całym świecie, w tym również w Polsce, odpowiednio zorganizowane fundusze wspierające finansowo projekty w zakresie ograniczenia szkodliwego wpływu na środowisko zanieczyszczeń antropogenicznych, czyli zanieczyszczeń których sprawcą jest człowiek. Sposób i system finansowania zamierzeń proekologicznych może być różny.

Finansowe wsparcie udzielane Gminie może mieć np. charakter długoterminowej pożyczki, którą należy spłacić w określonym terminie. Pożyczka uzyskana na cele poprawy środowiska jest nisko oprocentowana i może zostać częściowo umorzona. Warunkiem umorzenia jest jednak uzyskanie założonego tzw. efektu ekologicznego, czyli wymierne, udokumentowane ograniczenie szkodliwych oddziaływań i poprawa stanu środowiska na całym obszarze Gminy. Jeżeli efekt ekologiczny nie zostanie osiągnięty (np. nie zrealizowano zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska Gminy Lędziny”, przyjętym uchwałą Rady Miasta Nr XXV/141/04 z dnia 29.06.2004 r.), nie tylko należy zwrócić całą sumę zaciągniętego zobowiązania finansowego, ale dodatkowo naliczone zostaną Gminie wysokie kary umowne. Z kolei, terminowe uzyskanie efektu ekologicznego umożliwia znaczący, nawet 50% zwrot środków finansowych, pozyskanych na realizację Programu i przeznaczenie ich na wykonanie innych, dalszych zadań przyjętych uchwałą Rady Miasta.

Ograniczenie niskiej emisji, które zamierzamy uzyskać w ramach „Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Lędziny”, też podlega tym samym wymogom i procedurom.

Nasza Gmina będzie musiała przedstawić obszerną dokumentację zawierającą obliczenia i uzasadnienia, że na jej obszarze w wyniku przeprowadzonych działań i wykonanych prac modernizacyjnych zmniejszeniu uległa emisja niska oraz, że osiągnięty został ów założony efekt ekologiczny. Dokumentacja musi więc być przygotowana oddzielnie dla nieruchomości każdego z 217 mieszkańców - uczestników Programu i określać uzyskany efekt z przeprowadzonej termomodernizacji a następnie ten efekt przedstawić i uzasadnić w odniesieniu do obszaru całej Gminy.

Efekt ekologiczny będzie można uzyskać jedynie przez konsekwentną realizację programów i planów modernizacyjnych zawartych w przygotowanym i opracowanym z udziałem ekspertów), „Kompleksowym Programie Działań w Zakresie Energii i Poprawy Jakości Powietrza w Gminie Lędziny”.

Jak widać, realizacja programów i planów, w tym m.in. „Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Lędziny”, jest przedsięwzięciem bardzo trudnym i skomplikowanym i stanowi integralną część wprowadzonego w Gminie „Systemu Zarządzania Energią i Środowiskiem w Gminie Lędziny”, przyjętego uchwa-

łą Rady Miasta Lędziny Nr XXXII/181/05 z dnia 27.01.2005 r.

Tylko bowiem taki system zarządzania gwarantuje porządek ekonomiczny, przeniesienie norm i wartości do praktyki, realizację zadań oraz selekcję kryteriów, wybór niezbędnych środków umożliwiających rozwiązanie problemów oraz kontrolę i ciągły monitoring działań.

Dlatego, przygotowując generalne założenia realizacji Programu i zasady uczestnictwa, określono m.in. warunki jakościowo-techniczne i preferencje, oraz ograniczenia dla systemów i urządzeń, jakie będą wymagane i stosowane na terenie Gminy Lędziny, gwarantujące osiągnięcie zamierzonego efektu ekologicznego.

Warunki oraz ograniczenia, jakie w odniesieniu do urządzeń i systemów grzewczych będą stosowane w realizacji Programu, zostały upowszechnione na terenie Gminy w formie ulotki informacyjnej. Taką pisemną informację otrzymał każdy z mieszkańców - uczestników Programu.

W informacji podano, że do zastosowania w ramach „Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Lędziny” dopuszczone zostały:

1. systemy grzewcze wykorzystujące odnawialne źródła energii:
 - kolektory słoneczne do wspomagania centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej,
 - pompy ciepła,
 - kotły spalające biomasę – zrębki drewna, pelety, brykiety, słomę itp.,
 - kotły na biogaz.
2. kotły retortowe automatyczne do współspalania biomasy i węgla kwalifikowanego (groszek) oraz kotły retortowe automatyczne do alternatywnego spalania biomasy i węgla (groszek);
3. kotły retortowe automatyczne na paliwo węglowe kwalifikowane (groszek);
4. kotły na gaz sieciowy współpracujące w układzie z kolektorami słonecznymi;
5. kotły na gaz sieciowy kondensacyjne.

Do zastosowania w ramach Programu nie zostały dopuszczone:

1. urządzenia grzewcze o sprawności energetycznej poniżej 80%;
2. kotły żeliwne i kotły na miał węglowy;
3. kotły na paliwa olejowe;
4. urządzenia grzewcze nie posiadające gwarancji i specjalistycznego serwisu.

W pismach niektórych producentów urządzeń grzewczych, kierowanych do Burmistrza Miasta Lędziny, stawiany jest zarzut, że na terenie Gminy wprowadza się „zakaz” stosowania kotłów na miał węglowy. - Nie było i nie może być takiego zakazu !

Każdy, kto zamierza zainstalować u siebie kocioł, inny niż dopuszczony Programem, np. kocioł miałowy, może to uczynić na własny rachunek, jednak bez możliwości zwrotu dotacji udzielonej na modernizację systemu grzewczego budynku. Konstrukcje niektórych kotłów, w tym także kotłów miałowych, umożliwiają



bowiem spalanie paliw o niestabilnych parametrach a więc paliw o dużo gorszej jakości niż tych, na jakie kocioł uzyskał tzw. atest ekologiczny. Ich eksploatacja może w konsekwencji być źródłem uciążliwej dla ludzi i środowiska emisji niskiej.

Należy jeszcze raz podkreślić, że Gmina Łędziny jest prawnie zobowiązana do likwidacji niskiej emisji. Powstał więc „Programu Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Łędziny”, którego realizacja gwarantuje uzyskanie zamierzonego efektu ekologicznego. Mieszkańcy biorą udział w zmniejszeniu emisji niskiej w swojej Gminie na zasadzie dobrowolnego uczestnictwa w realizacji tego Programu. Dobrowolność nie oznacza jednak dowolności w stosowaniu rozwiązań technicznych i w doborze urządzeń i systemów grzewczych. Nie każdy system, nie każde urządzenie i nie każde wykonanie prac termomodernizacyjnych gwarantują uzyskanie takiego efektu. Stąd wykonawstwo powierzone zostanie firmom, które zostaną dopuszczone w Gminie w ramach przetargu do przeprowadzenia robót termoizolacyjnych i modernizacji systemów grzewczych. Producentom urządzeń grzewczych i wykonawcom prac termomodernizacyjnych postawione zostaną określone warunki i wymagania techniczne, wykonawcze i finansowe (np. maksymalna wysokość stawek za wykonanie robót). Każdy mieszkaniec, uczestnik Programu, będzie mógł spośród ww. firm wybrać wykonawcę, który mu odpowiada i spisać z nim umowę na ustalony audytem zakres prac, w uzgodnionej kwocie.

Jan Pałasz
Pełnomocnik Burmistrza ds. Systemu
Zarządzania Środowiskowego

Budowa Społeczeństwa Informacyjnego w oparciu o Systemu Informacji Przestrzennej w Gminie Łędziny.

Coraz częściej na łamach prasy, radia i telewizji pojawia się pojęcie Społeczeństwa Informacyjnego (SI). Gwałtowny rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych zmusza narody i gospodarkę światową do radykalnych zmian, które na pewno niosą ze sobą obawy. Jednak wszystko co nowe i nieznane budzi w społeczeństwie emocje nie zawsze pozytywne. Czym zatem jest społeczeństwo informacyjne, jakie są jego priorytety, cele oraz korzyści i zagrożenia?

Wg Centrum Doradztwa Informatycznego dla administracji rządowej i samorządowej „społeczeństwo informacyjne - [ang. information society] to nowy system społeczeństwa kształtujący się w krajach o wysokim stopniu rozwoju technologicznego, gdzie zarządzanie informacją, jej jakość, szybkość przepływu są zasadniczymi czynnikami konkurencyjności zarówno w przemyśle, jak i w usługach, a stopień rozwoju wymaga stosowania nowych technik gromadzenia, przetwarzania, przekazywania i użytkowania informacji.”

Podwaliną Społeczeństwa Informacyjnego jest łatwy dostęp do informacji i jednocześnie proste narzędzia ułatwiające jej wyszukanie, przetwarzanie, wykorzystanie i przekazanie. Zaniedbanie wdrażania Społeczeństwa Informacyjnego lub, co gorsza nie zabieganie o jego powstanie, spowoduje marginalizację kraju. Pierwsze, fundamentalne i najbardziej znane opracowanie europejskie z czerwca 1994 roku, jakim jest „Europa a globalne Społeczeństwo Informacyjne”, potocznie zwane raportem Bangemanna mówi wprost: „Kraje, które wejdą w erę społeczeństwa informacyjnego zbiorą największe zniwo. To one wyznaczą drogę dla innych. Natomiast te kraje, które będą zwlekać lub podejmą działania połowiczne, mogą w czasie krótszym od dziesięciolecia

stanąć w obliczu załamania inwestycji i kryzysu na rynku pracy”. Kolejne dokumenty dotyczące tej inicjatywy to:

- Lizbona 23-24 marca 2000 - historyczne spotkanie na którym powstaje dokument opisujący po raz pierwszy program dla eEuropy pod hasłem: “Społeczeństwo informacyjne dla wszystkich”

- Feira 19-20 czerwca 2000 - konferencja Rady Europejskiej, której owocem jest pierwszy konkretny plan przemian na najbliższe dwa lata; powstaje plan eEuropa 2002

- 11-12 maja 2000 Warszawa - do inicjatywy Unii Europejskiej dołączają kraje Europy Środkowej i Wschodniej kandydujące do UE - zostaje stworzony plan eEuropa+, przyjęty ostatecznie w Goeteborgu w dniu 16 czerwca 2001

- 11 września 2001 - Polska reakcja na plany europejskie, plan ePolska obejmujący swym zakresem całokształt działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w latach 2001-2006; jego aktualizacja zostaje opublikowana w 2002 pod tytułem ePolska 2006

- 21-22 czerwca 2002, szczyt Rady Unii Europejskiej w Sewilli - kolejny szczegółowy plan działań dla urzeczywistnienia idei przyjętych w Lizbonie: eEuropa 2005

Najnowszy dokument wydany na wiosennym szczycie Rady Europejskiej w Brukseli z dnia 01.06.2005r., to nowy początek strategii lizbońskiej: „i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. W dokumencie tym uznano wiedzę i innowacje jako motory zrównoważonego wzrostu. Dokument podkreśla konieczność zbudowania „w pełni integracyjnego społeczeństwa informacyjnego na fundamencie technologii informacyjnych i komunikacyjnych stosowanych szeroko w usługach publicznych, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz gospodarstwach domowych.”

Na podstawie kompleksowej analizy zaproponowano następujące trzy priorytety europejskiej polityki w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów:

- ukończenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej wspierającej otwarty i konkurencyjny rynek wewnętrzny w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego i mediów;

- wzmocnienie innowacji i inwestycji w badaniach nad ICT, mające na celu wspieranie wzrostu oraz tworzenie nowych i lepszych miejsc pracy;

- stworzenie integracyjnego europejskiego społeczeństwa informacyjnego, które przyczyni się do wzrostu i powstawania nowych miejsc pracy w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, stawiając na pierwszym miejscu lepszy poziom usług publicznych i jakości życia.

Szczegółowe cele wraz z podejmowanymi w jej ramach kluczowymi działaniami można znaleźć w dokumencie strategii i2010 pod adresem internetowym: http://www.mnii.gov.pl/_gAllery/10/53/10535.pdf

O pozycji Polski w Unii Europejskiej w coraz większym stopniu będzie decydować rozwój systemów informacji i znaczenie wiedzy w szerokim wymiarze. Od tego będzie zależeć konkurencyjność polskiej gospodarki. Przewartościowaniu ulegnie rola państwa na rzecz kształtowania strategii i mechanizmów rozwoju, standaryzacji i arbitrażu. Proces zarządzania państwem (ang. Governance) będzie musiał przejść rewolucję. Dotychczasowe metody sprawowania władzy i zarządzania będą po prostu nieskuteczne w społeczeństwie w którym głównym produktem stanie się informacja. Państwa członkowskie, a wśród nich i Polska, powinny w ramach krajowych programów reform określić swoje priorytety społeczeństwa informacyjnego. Dlatego tak ważne jest, by Polska nie zmarnowała swojej szansy.

Marek Jędrusiak
Zespół ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem

